

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการค้าปลีกของไทยในอดีตที่ผ่านมาเป็นการซื้อขายไปมาไม่ซับซ้อน จนกระทั่งหลังสงครามโลก ครั้งที่ 2 พ่อค้าชาวจีนที่เข้ามาตั้งบ้านเรือนในประเทศไทยได้เข้ามามีบทบาทในการค้าปลีก และขยายไปสู่การค้าส่งในที่สุด “สำเพ็ง” ซึ่งเป็นย่านของพ่อค้าชาวจีน จึงกลายเป็นศูนย์ค้าส่ง ที่สำคัญของประเทศไทยอยู่ระยะหนึ่ง

ห้างสรรพสินค้า เรียกว่าเป็นปฐมบทของธุรกิจสมัยใหม่ในประเทศไทย และต่อมาได้พัฒนาเป็นศูนย์การค้าอันประกอบไปด้วยห้างสรรพสินค้า และร้านค้า หลากหลายประเภท จำนวนมาก ทั้งศูนย์การค้าและห้างสรรพสินค้าจัดได้เป็นตลาดจำหน่าย สินค้าอีกแบบหนึ่งที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชนผู้บริโภคทั่วไป เพราะนอกจากจะเป็น แหล่งขายสินค้าและบริการแล้ว ยังเป็นแหล่งที่ให้บริการที่หลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวก นานาชนิดที่ผู้บริโภคสามารถทำกิจกรรมได้หลายอย่างในสถานที่เดียวกัน เช่น ซื้อสินค้า รับประทานอาหาร นัดพบ และกิจกรรมอื่น ๆ ด้วย ศูนย์การค้าจึงเป็นสถานที่ที่ผู้บริโภคนิยมเข้ามาใช้ บริการจำนวนมาก เพราะพฤติกรรมของประชาชนที่เปลี่ยนไป โครงการอาคารศูนย์การค้าจึงเป็น ช่องทางในการขยายธุรกิจที่นักลงทุน หันมาให้ความสนใจด้วยการขยายธุรกิจในรูปแบบของ ศูนย์การค้าขนาดใหญ่กันเป็นจำนวนมาก เพื่อเปิดให้ร้านค้ารายย่อยเข้ามาเช่าพื้นที่ที่ประกอบ ธุรกิจจำหน่ายสินค้าและให้บริการต่าง ๆ ในอาคารศูนย์การค้า

การบริหารอาคารศูนย์การค้าในอดีตที่ผ่านมาผู้บริหาร โครงการไม่ได้ให้ความสำคัญ และไม่ต้องรับผิดชอบในการสนับสนุนด้านบริการ และการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกให้ร้านค้าย่อยผู้เข้ามาเช่าพื้นที่ เพียงจัดเตรียมในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานไว้ให้เท่านั้น และหากมีเจ้าของ โครงการจัดไว้ให้ก็น้อยมาก หรือแค่เพียงพอดี ซึ่งร้านค้าย่อยที่มาเช่าพื้นที่ในโครงการ โดยส่วนมากจะต้องช่วยเหลือและดูแลการค้าเนินธุรกิจด้วยตนเอง

ศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์สำโรง เป็นธุรกิจในเครืออิมพีเรียล ก่อตั้งโดยกลุ่ม ตระกูลกสิเลศไพโรจน์ ดำเนินธุรกิจหลักตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 ในนามของห้างหุ้นส่วนจำกัด ก.เจริญ ที่นำเข้ามาและจัดจำหน่ายของเด็กเล่นให้กับห้างสรรพสินค้าหลายแห่งและร้านค้าทั่วประเทศ จนเป็นที่

รู้จักกันเป็นอย่างดี กลยุทธ์ในการก่อตั้งห้างสรรพสินค้าในยุคแรก ๆ นั้น ทางกลุ่มกิจการเคทีพีมองเห็นโอกาสทางธุรกิจที่จะดำเนินกิจการห้างสรรพสินค้าในเขตชานเมือง แทนที่จะเข้ามาแข่งขันในเมืองที่มีการแข่งขันสูงอยู่แล้ว กลยุทธ์ประสบความสำเร็จด้วยดีจนสามารถขยายสาขาออกไปได้ทั้งหมด 7 สาขา

ในปี 2540 เป็นช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำของประเทศไทย เป็นปัญหาทางด้าน เศรษฐกิจ ที่มาจากการลดค่าเงินบาท ทำให้มีการปิดโรงงาน ปัญหาการว่างงานและปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นตามมา มีผลทำให้ทางกลุ่มอิมพีเรียลต้องปิดสาขาลงทั้งหมด 5 สาขา เหลือเพียงธุรกิจ ศูนย์การค้า อิมพีเรียลที่ลำโพง และลาดพร้าว ช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำในปี 2540 ประเทศไทย จะต้องใช้เงินทุนจากต่างชาติเข้ามาฟื้นฟูเศรษฐกิจ ภาครัฐได้กำหนดนโยบายให้มีการปรับโครงสร้าง ระบบเศรษฐกิจต่าง ๆ ให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจได้ง่ายและมากขึ้น เกิดภาวะเคลื่อนย้ายทุนจากประเทศที่มีอำนาจทางการเงิน และธุรกิจเข้ามาดำเนินธุรกิจในประเทศเป็นสิ่งที่ทางกลุ่มอิมพีเรียลไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ที่จะต้องพบกับการแข่งขันในระบบการค้าเสรีที่มีนายทุนเป็นต่างชาติมีเงินทุนมากกว่า

ทีมงานบริหารของกลุ่มอิมพีเรียลมิได้ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะพลิกฟื้นธุรกิจกลุ่มอิมพีเรียลให้กลับคืนมาสู่อาณาจักรของธุรกิจค้าปลีกอีกครั้งหนึ่ง โดยการวางกลยุทธ์และแผนงานที่จะปรับปรุงศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพงให้เป็นศูนย์การค้าที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นศูนย์รวมของชุมชน ศูนย์รวมของกิจกรรม และศูนย์รวมของสินค้าและบริการที่ครบครัน ดังนั้นในช่วงระยะเวลาประมาณ 4 ปี ศูนย์การค้า อิมพีเรียลเวสต์ลำโพงก็เปลี่ยนโฉมใหม่ทันสมัย มีความพร้อมที่จะรองรับกลุ่มลูกค้าคุณภาพในเขตพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ

ทางกลุ่มอิมพีเรียลได้เล็งเห็นแนวความคิดทำธุรกิจแบบใหม่ที่เป็นโอกาส ก็คือ การที่เจ้าของโครงการอาคารศูนย์การค้าเข้าไปมีส่วนร่วมแบบ WIN-WIN กับร้านค้าย่อยต่าง ๆ ภายในอาคารศูนย์การค้า เป้าหมายเพื่อต้องการให้ร้านค้าย่อยผู้มาเช่าพื้นที่ประสบความสำเร็จ ในการดำเนินธุรกิจอาคารศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพง โดยได้ใส่ใจลงในรายละเอียด ให้ความสำคัญในสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ทั้งด้านอาคาร สถานที่ ลานจอดรถ ห้องน้ำ ความสะอาด ความปลอดภัย และระบบลิฟท์บันไดเลื่อน ยังรวมไปถึงการจัดระเบียบขอบเขตการใช้พื้นที่ส่วนกลาง และจัดทำกิจกรรมประชาสัมพันธ์ การทำการตลาดร่วมกัน การคัดเลือกร้านค้าย่อยหรือกลุ่มสินค้าที่มีคุณภาพให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย และยังสามารถพัฒนาคุณภาพบุคลากรรองรับให้บริการแก่ร้านค้าย่อยในศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพงด้วยเช่นเดียวกัน และผลจากการทุ่มเทเอาใจใส่

การให้บริการดังกล่าว ทางศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง ได้รับการตอบรับจากร้านค้าย่อยต่าง ๆ ที่ได้เข้ามาเช่าพื้นที่ในอาคารศูนย์การค้าจนแทบไม่มีพื้นที่เหลือว่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปิดร้านค้าย่อยในศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผลของการศึกษาจะสามารถใช้เป็น ส่วนประกอบเพื่อประโยชน์ต่อการนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนา และปรับปรุงงานบริการให้สอดคล้อง และเหมาะสมต่อความต้องการของร้านค้าย่อย ในด้านการให้บริการของศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปิดร้านค้าย่อยในศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปิดร้านค้าย่อยในศูนย์การค้า อิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง จำแนกตามสถานภาพของร้านค้าย่อย

สมมุติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปิดร้านค้าย่อยในศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง จำแนกตามสถานภาพของร้านค้าย่อยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ร้านค้าย่อยผู้ใช้บริการศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง จำนวน 180 ร้าน เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 ร้าน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากตาราง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (1970, p.608)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) คือ ร้านค้าย่อยผู้ใช้บริการศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง

1.1 สถานภาพของเจ้าของร้านค้าย่อย

- ประเภทร้านค้าย่อย
- ขนาดพื้นที่ร้านค้าย่อย
- ระยะเวลาการเช่า
- รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปิดร้านค้าย่อยในศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านทำเลที่ตั้ง
- ด้านอาคารสถานที่
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
- ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
- ด้านกิจกรรมทางการตลาด

2. ตัวแปรตาม (dependent variables) คือ การตัดสินใจเปิดร้านค้าย่อยในศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง

3. ขอบเขตด้านเวลา ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2551 ถึงเดือนมีนาคม 2552

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเปิดร้านค้าย่อยในศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวิลด์ สำโรง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การตัดสินใจ หมายถึง กระบวนการในการเลือกทางที่จะนำไปสู่การตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งต่าง ๆ เพื่อการบริโภค หรืออุปโภค

ศูนย์การค้า หมายถึง อาคารที่รวมร้านค้าต่าง ๆ ไว้ และเป็นแหล่งรวมสินค้า เพื่อจำหน่าย มีร้านขายสินค้า ร้านอาหารนานาชาติ

ร้านค้าย่อย หมายถึง ร้านที่ขายสินค้าและบริการ ซึ่งมาเช่าที่ของห้างอิมพีเรียลเวสต์
ลำโพง เพื่อดำเนินธุรกิจ ได้แก่ ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ร้านความสวย ความงาม และร้านแฟชั่น

ศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพง หมายถึง สถานที่ที่ให้บริการ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของร้านค้าย่อย หมายถึง การให้บริการทาง สภาพแวดล้อม
ด้านกายภาพที่ศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพง ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ให้บริการแก่ ร้านค้าย่อยใน
อาคารศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ลำโพง ซึ่งส่งผลให้เกิดการตัดสินใจ

ทำเลที่ตั้ง หมายถึง สถานที่ตั้งของอาคารศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพง

อาคารสถานที่ หมายถึง การจัดพื้นที่อาคารศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพง ให้มีความ
พร้อมในการให้บริการแก่ร้านค้าย่อยและผู้มาซื้อสินค้า ทั้งด้านความสะดวก ความเป็นระเบียบ
การจราจร ที่จอดรถ ทศนียภาพ ต้นไม้ ความสะดวก สภาพโดยรวม ทั้งด้านในและรอบอาคาร
ศูนย์การค้า เป็นต้น

สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง ความยากง่าย มีมากน้อย เพียงพอหรือพร้อมในการ
ต้องการใช้บริการและรับบริการที่อาคารศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ลำโพง ได้จัดเตรียมไว้ให้แก่
ร้านค้าย่อยและผู้มาซื้อสินค้า เช่น ที่จอดรถ ห้องน้ำ ลิฟท์ บันไดเลื่อน เป็นต้น

เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่ให้บริการ
ประสานงานแก่ร้านค้าย่อยในหน้าที่ต่าง ๆ กัน

กิจกรรมทางการตลาด หมายถึง การมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดและเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์กิจกรรมตามเทศกาลต่าง ๆ ของศูนย์การค้าและร้านค้าย่อย รวมถึงชุมชนในพื้นที่
จังหวัดสมุทรปราการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลที่ได้จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของร้านค้าย่อย จากการ
ให้บริการ ของศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพง จังหวัดสมุทรปราการ

2. ผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงงานบริการให้
สอดคล้องเหมาะสมต่อความต้องการ ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจของเจ้าของกิจการร้านค้าย่อยให้การ
ดำเนินงานของร้านค้าย่อยของศูนย์การค้าอิมพีเรียลเวสต์ ลำโพงมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป